

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1 Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено сутність платоспроможності визначено основні напрями підвищення платоспроможності підприємства у сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: платоспроможність, ліквідність, прибутковість, фінансова стійкість.

Abstract

The essence of solvency is studied, the main directions of increasing the solvency of the enterprise in modern economic conditions are determined.

Keywords: solvency, liquidity, profitability, financial stability.

Вступ

Платоспроможність – одна з основних умов розширеного відтворення виробництва та нормального функціонування підприємства. Ринкова економіка ставить високі вимоги до якості показників платоспроможності компанії, оскільки в умовах ринкових відносин підприємство саме несе відповідальність за негативні наслідки своєї діяльності. Щоб забезпечити платоспроможність підприємства, що функціонує в сучасних умовах жорсткої конкурентної боротьби необхідно здійснювати безперервну модифікацію системи фінансового управління основних сторін його виробничо-господарської діяльності, залучати інвестиційні ресурси, підвищувати рівень фінансової стійкості та конкурентоспроможності. Аналіз платоспроможності дозволяє оцінити безпеку підприємства, забезпеченість його структурних підрозділів власними оборотними коштами, визначити ступінь існуючих фінансових ризиків.

Дослідженню сутності платоспроможності та її значення для прибуткової діяльності підприємства присвячені наукові праці таких авторів, як Корнева Н. О., Журавльова Ю.Ю., Обущак Т. А., Равенков А. та ін. Однак низка аналітичних питань щодо шляхів забезпечення платоспроможності підприємства залишається невирішеною.

Метою статті є дослідити економічний зміст поняття «платоспроможність» та запропонувати основні напрями підвищення платоспроможності підприємств у сучасних умовах функціонування і розвитку в Україні.

Виклад основних результатів дослідження

Платоспроможність визначає готовність та здатність підприємства ефективно функціонувати. Проте, якщо готовність головним чином пов'язана з внутрішніми характеристиками індивіда, то здатність залежить від багатьох зовнішніх факторів. Під платоспроможністю підприємства розуміють також його здатність своєчасно та в повному обсязі задовольняти вимоги до оплати постачальників машин та матеріалів відповідно до укладених угод, виплачувати позики, зарплату працівникам та здійснювати платежі до бюджету. Якщо ж підприємство не може виконати свої зобов'язання впродовж зазначеного часу, то це означає, що воно є неплатоспроможним, а отже може бути ліквідованим, тобто може припинити свою господарську діяльність.

Можливість підприємства регулярно і своєчасно сплачувати боргові зобов'язання в кінцевому рахунку визначається наявністю у нього необхідної суми грошей – як власних, так і позичених. Тому платоспроможність є досить широким поняттям. Воно включає в себе кредитоспроможність, тобто можливість отримати позику та виплатити її і відсотки за нею, а також податкову спроможність, яка виражається у здатності підприємства виконувати свої податкові зобов'язання.

Нераціональне використання підприємством фінансових ресурсів призводить до низької фінансової платоспроможності і, як наслідок, до потенційних збоїв у постачанні на підприємство виробничих ресурсів, а отже реалізації підприємством виробленої продукції; невиконання плану прибутку від операційної діяльності, збільшення відсотків за банківські позики та збільшення економічних санкцій до підприємства. Платоспроможність підприємства може погіршитися внаслідок того, що у структурі активів значну частину посідають безнадійна дебіторська заборгованість, основні засоби, неприбуткові

довгострокові вкладення [1, с. 87]. Тому кожне підприємство намагається досягти стабільності свого фінансового становища шляхом створення достатньої кількості грошових ресурсів. Це є запорукою своєчасних розрахунків підприємства з постачальниками, бюджетом та іншими ланками фінансової системи, а отже є запорукою подальшого економічного та соціального розвитку підприємства.

Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є забезпечення стабільності його фінансово-економічної діяльності в майбутньому, яка визначається насамперед його платоспроможністю, яка, у свою чергу, пов'язана із загальною фінансовою структурою підприємства, його залежністю від кредиторів та інвесторів [2, с. 44].

Забезпечення платоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі досягається за допомогою фінансового планування, яке визначає найважливіші показники, коефіцієнти та темпи розширеного відтворення і є основною формою досягнення основних цілей підприємства. Невиконання виробничого плану; недотримання плану доходів; відсутність приватних джерел самофінансування; високі ставки податків; надлишковий запас сировини та готової продукції – усе це основні причини неплатоспроможності підприємства [3, с. 117].

Підвищення платоспроможності підприємства полягає у подоланні фінансової нестабільності та покращенні конкурентоспроможності. Для підвищення фінансової стійкості підприємству треба застосовувати комплексні заходи, які, з одного боку, будуть спрямовані на зменшення його фінансових зобов'язань, а з іншого – на збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання [4]. Основними напрямками зменшення фінансових зобов'язань підприємства є: зменшення суми постійних витрат (включаючи витрати на утримання управлінського персоналу); зниження рівня умовно-змінних витрат; розширення кредиторської заборгованості за товарними операціями. А збільшити обсяг грошових активів підприємство може за рахунок: прискорення обороту дебіторської заборгованості; удосконалення інвентаризації; зменшення розміру страхування, гарантій та сезонних запасів для виживання об'єкта у світлі фінансової кризи.

Окрім того, стан підприємства безпосередньо залежить від того, наскільки воно успішно реагує на різні зовнішні впливи.

Висновки

Отже, платоспроможність відображає стабільне перевищення фінансових ресурсів підприємства над його фінансовими зобов'язаннями, що забезпечується завдяки ефективності обігу грошових ресурсів та безперервного удосконалення процесу виробництва і реалізації продукції. У сучасних умовах функціонування підприємств потрібна всебічна оцінка платоспроможності, яка дозволить виробленню комплексу ефективних заходів, спрямованих на забезпечення подальшого розвитку їх фінансово-господарської діяльності та наповнення фінансовими ресурсами, що в підсумку гарантуватиме збільшення фінансових результатів та досягнення поставлених тактичних та стратегічних цілей свого функціонування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Корнева Н. О. Аналітичні основи платоспроможності в сучасних умовах господарювання / Н. О. Корнева, В. І. Магдун // Приазовський економічний вісник. – 2020. – Вип. 5(22). – С. 86-90.
2. Обушак Т. А. Методологічні принципи управління фінансовим станом торговельного підприємства. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2008. № 1. С. 41–49.
3. Журавльова Ю. Ю. Сутність платоспроможності підприємства / Ю. Ю. Журавльова // Фінанси України. – 2006. – №3. – С. 116-120.
4. Равенков А. Фінансове планування на підприємстві / А. Равенков // Проблеми теорії та практики управління. – 2006. – № 4. – С. 72-78.

Швидка Інна В'ячеславівна— студентка групи МФК-17б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: blondinkainka69@gmail.com

Науковий керівник: **Віталій Володимирович Зянько** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Shvidka Inna V. – student of the MFK-17b group, faculty of management and information security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: blondinkainka69@gmail.com

Supervisor: **Zianko Vitalii V.** - Doctor of Economics, Professor, Head of Finance, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa.